

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 33-1901)

Originalt emne

Offentlig Renlighed

Offentlig Renlighed/Renovation

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 21. marts 1901](#)
- 2) [Byrådsmødet den 27. juni 1901](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 21. marts 1901 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 33-1901)

Fra vedkommende Udvalg forelaa Forslag til Affattelsen af Kontrakten om Overtagelse af Dagrenovationen, der ved Licitation skal udbydes i Entreprise til 1ste Maj d. A.

Byraadet godkendte den foreslaaede Affattelse, dog med følgende Ændringer og Tilføjelser:

Bestemmelsen om Ombygning af Latrintønder bortfalder; Entreprenøren tilpligtes at bortføre Aske fra Bagerier, derimod ikke faste Skarnkassers Indhold;

Entreprenøren tilpligtes at lønne time-, dag- og ugelønnet Mandskab efter samme Takst, hvorefter Kommunens faste Arbejdere lønnes; Entreprisens Varighed sættes til 5 Aar;

Udbydelsen foretages alternativt: samlet for hele Byen eller for hvert enkelt Distrikt; hvert Aar foretages Regulering af den fastsatte Betaling i Forhold til den stedfundne Tilvækst i Bebyggelsen af det paagældende Distrikt, beregnet efter de tilkomne Familiers Antal.

Kontraktens Ordlyd bliver herefter følgende:

„Imellem Aarhus Kommune og N. N. er afsluttet Kontrakt om Udførelsen af den offentlige Renovation fra den 1ste Maj d. A. at regne i Benovationsdistrikt, der bestaar af de paa medfølgende Fortegnelse angivne Grader, Pladser og Veje.

Vilkaarene ere følgende:

A. Renholdelse af offentlige Pladser og Gadestrækninger.

§ 1.

Entreprenøren paatager sig Renholdelse af alle de Pladser, Gadestrækninger Fortove m. v., som det efter den vedføjede Fortegnelse for Tiden paahviler Kommunen at renholde, saavel som af dem, der under Kontrakttiden maatte blive overtagne af Kommunen til Renholdelse i Distriktet. Han er som Følge heraf forpligtet til at besørge Fejningen af disse Pladser og Strækninger under de for Gadefejningen gældende Bestemmelser og til de for den bestemte Tider, hvorved tilføjes, at Fejningen af Torve efter Torve- og Markedsdage skal udføres med saa stor en Arbejdsstyrke, at den kan være tilendebragt senest I ½ Time efter Torvetidens eller Markedets Ophør.

Entreprenøren skal straks bortføre Gaderenovationen, hvorunder forstaas det paa Gaderne sammenføjede og af Rendestenene og Kloakerne oprensede.

Gadefejningen udføres regelmæssig hver Dag, og i Overensstemmelse med Sundhedsvedtægtens og Politivedtægtens Forskrifter.

Fejning og Rengøring af Pladser og Gader maa ikke paabegyndes før Kl. 5 Morgen.

§ 2.

Entreprenøren paatager sig endvidere at renholde de Kommunen tilhørende Stenkister og Slamkister, der findes paa vedføjede Fortegnelse eller som senere maatte blive overtagne af Kommunen, saaledes at disse til enhver Tid holdes forsvarlig rensede.

§ 3.

Det paahviler fremdeles Entreprenøren at renholde samtlige Kloakbrønde i Distriktets Gader og Stræder saavel Brøndene paa Hoved- som paa Husledningerne.

Denne Forpligtelse gælder ikke alene for alle de nuværende Kloaker, men ogsaa for alle senere i Kontrakttiden tilkommende Kloaker. Tillige renses Brøndene paa de i

Fortegnelsen særlig anførte Kloaker.

Samtlige Kloakbrønde skulle i Tiden fra den 1ste Maj til den 31te Oktober renses mindst 2 Gange maanedlig, og i Tiden fra 1ste November til 30te April mindst 1 Gang maanedlig, hvorhos Entreprenøren endvidere er forpligtet dels til at rense Brøndene oftere end foranført, naar saadant fordres af Sundhedskommissionen eller Politiet, dels til under og umiddelbart efter stærke Regnskyl at efterse samtlige Kloakbrønde og rense dem, naar saadant er fornødent.

Tiden for Rensningen af de store Kloakbrønde er om Sommeren fra 1ste Maj til 31te Oktober den samme som den for Natrenovationen bestemte, fra 1ste November til 30te April til Kl. 8 om Morgen, og for de mindre Kloakbrønde om Dagen, dog paa Hovedgaderne og Torvene kun indtil Kl. 10 Formiddag.

Det oprensede maa ikke lægges paa Gaden, men skal fra Kloakerne hældes i Spande eller umiddelbart paa Vognene.

Om Sommeren skal Brøndenes Rensning foregaa efter den Omgang og til de Tider, som Politiet bestemmer af Hensyn til, at Kloakernes Udskylning kan finde Sted samtidig dermed.

I øvrigt skal Renovering saavel af Ejendomme som af Kloaker foregaa i en bestemt til Politiet opgivet Orden, saaledes at det vides, til hvilke bestemte Tider hver enkelt Gade og Kloak renses.

Entreprenøren har nøje at paase, at Dækslerne og Ristene over Brøndene blive forsvarlig paalagte, naar Rensningen er forbi.

§ 4.

Ophugning og Bortkørsel af Sne og Is fra Byens offentlige Pladser m. v. er Entreprenøren uvedkommende, hvorimod han besørger saadan Ophugning og Bortkørsel fra Rendestenene, i Slamkisterne og de smaa Smøger, som det paahviler ham at renholde.

§ 5.

Hvad der som Følge af foranstaaende bliver at udføre af Byen, har Entreprenøren at henbringe til de af Byraadet til Oplag af Dagrenovation udlagte Pladser.

B. Dagrenovationen.

§ 6.

Entreprenøren skal 2 Gange om Ugen lade Gaderne i Distriktet passere til passende Tider og hver Gang efter samme Orden af Vogne, hvilken Orden opgives til og approberes af Politiet.

Vognene skulle være forsynede med et tydeligt Numer og i det hele taget indrettede efter Sundhedskommissionens Forskrifter; de skulle være tætte og forsynede med Dæksel.

Vognene skulle den sidste i hver Maaned køres til Politistationen for at blive synede af Politiet.

Vognene skulle optage, hvad Beboerne ere forpligtede til for den offentlige Renligheds Skyld at samle og sammenfeje til Bortkørsel fra Husene samt

stemmer af Hensyn til, at Kloakernes Udskylning kan finde Sted samtidig dermed.

I øvrigt skal Renovering saavel af Ejendomme som af Kloaker foregaa i en bestemt til Politiet opgivet Orden, saaledes at det vides, til hvilke bestemte Tider hver enkelt Gade og Kloak renses.

Entreprenøren har nøje at paase, at Dækslerne og Ristene over Brøndene blive forsvarlig paalagte, naar Rensningen er forbi.

§ 4.

Ophugning og Bortkørsel af Sne og Is fra Byens offentlige Pladser m. v. er Entreprenøren uvedkommende, hvorimod han besørger saadan Ophugning og Bortkørsel fra Rendestenene, i Slamkisterne og de smaa Smøger, som det paahviler ham at renholde.

§ 5.

Hvad der som Følge af foranstaaende bliver at udføre af Byen, har Entreprenøren at henbringe til de af Byraadet til Oplag af Dagrenovation udlagte Pladser.

B. Dagrenovationen.

§ 6.

Entreprenøren skal 2 Gange om Ugen lade Gaderne i Distriktet passere til passende Tider og hver Gang efter samme Orden af Vogne, hvilken Orden opgives til og approberes af Politiet.

Vognene skulle være forsynede med et tydeligt Numer og i det hele taget indrettede efter Sundhedskommissionens Forskrifter; de skulle være tætte og forsynede med Dæksel.

Vognene skulle den sidste i hver Maaned køres til Politistationen for at blive synede af Politiet.

Vognene skulle optage, hvad Beboerne ere forpligtede til for den offentlige Renligheds Skyld at samle og sammenføje til Bortkørsel fra Husene samt Køkkenaffald og lignende, dog ikke Latrinindhold, Kreaturgødning, Affald fra Byggeforetagender og deslige.

Vedkommende Husejere og Beboere skulle ikke selv lade saadant Fejeskarn bringe ud til Vognene, men Entreprenøren skal lade det afhente i Gaardene og lade Paalæsningen udføre, saa at intet spildes. Fra Bagerier, der ikke drives som Fabriksvirksomhed, skal Entreprenøren bortføre Asken.

Udførslen af Indholdet af de i Gaardene værende faste Skarnkasser er Entreprenøren uvedkommende.

§ 7.

Dagrenovationen maa i Tiden fra den 1ste Oktober til den 31te Marts ikke paabegyndes før end Kl. 8 og og skal være tilendebragt inden Kl. 11 Formiddag; i Tiden fra 1ste April til 30te September ikke før end Kl. 7 og skal være tilendebragt inden Kl. 10 Formiddag.

C. Natrenovationen.

§ 8.

Entreprenøren er pligtig til, naar det forlanges, hurtigst muligt og senest inden Udløbet af 2 Gange 24 Timer at udføre Natrenovationen for private i hans Distrikt. Denne Forpligtelse gælder ogsaa for nye Ejendomme saavel ved private som offentlige Gader, han er derimod ikke berettiget til at tiltvinge sig denne, naar de vedkommende foretrække at lade Renovationen udføre af andre.

Natrenovationen maa i Tiden fra 1ste April til 30te September ikkun udføres om Natten imellem Kl. 12 og 5, og i Tiden fra 1ste Oktober til 31te Marts ikkun imellem Kl. 11 og 5.

Vognene, som hertil benyttes, skulle være numererede og tætsluttende, saaledes at intet deraf kan spildes, være forsynede med Dæksel, udvendig forsvarlig renholdte, og i øvrigt saaledes indrettede, som det af Politiet og Sundhedskommissionen bestemmes.

Betalingen for Udførsel af Natrenovationen for private ansættes pr. Tønde pro anno til 6 Kr. med 1 Gang Udførsel om Ugen.

Naar Natrenovationen udføres paa en efter Politiets Skøn uforsvarlig og utilstrækkelig Maade, er Politiet berettiget til at lade Renovationen udføre. Politiets Udlæg herved kan indeholdes i Entreprenørens Tilgodehavende.

Med hver Vogn skal der mindst følge 2 Mand.

JD. Almindelige Bestemmelser.

§ 10.

Entreprenøren anskaffer og vedligeholder selv ikke blot Vognene, men ogsaa alle øvrige Redskaber som Koste, Skovle, Øser til Sten- og Slamkister, Vandkander m. m. og saaledes, at samtlige disse Genstande indrettes efter Politiets Bestemmelse og forevises for dette, saa ofte det forlanges. Der afgives nøjagtig Fortegnelse til Politiet over Materiellet, saaledes som det til enhver Tid skal være til Stede. Den Del af Materiellet, der efter et af Politiet, eventuelt med sagkyndig Bistand, foretaget Skøn er kassabelt, skal straks erstattes med nyt af Politiet godkendt Materiel. Omkostningerne ved Synet og Skønnet betales af Entreprenøren.

§ 11.

Entreprenøren skal tilholde sine Folk at behandle alle og enhver anstændig, ikke at holde i Gaderne saaledes, at Passagen derved spærres og overhovedet saavel i som uden for Staden at rette sig efter de Ordre, som af Politiet maatte gives dem.

Give de ved deres Opførsel efter Politiets Skøn skellig Grund til Klage, f. Eks. ved at vise Uhøflighed over for Publikum, Drukkenskab o. 1., blive de straks at fjerne og erstatte med andre.

De maa ikke modtage Drikkepenge.

Entreprenøren skal ved Folkenes Antagelse gøre dem nøje bekendt med deres Forpligtelser.

Entreprenøren er selvfølgelig ansvarlig for de fra Folkenes Efterladenhed o. 1. hidrørende Overtrædelser af de ham efter nærværende Kontrakt paahvilende Forpligtelser,

Folkene skulle være ens klædte og bære en grov Kittel og numereret Kasket.

Entreprenøren er pligtig til at lønne time-, dag- og ugelønnet Mandskab efter samme Takst, hvorefter Kommunens faste Arbejdere lønnes.

§12.

Den bortskaffede Natrenovation bliver Entreprenørens Ejendom, hvorimod den Del af Dagrenovationen, som henføres til Kommunens 2 Renovationspladser, tilfalder Forpagterne af disse.

§ 13.

Hvor der angaaende Forstaaelsen af disse Konditioner og Omfanget af de Entreprenøren derefter paahvilende Forpligtelser maatte opstaa nogen Tvivl, er Entreprenøren i alle Tilfælde underkastet Politimesterens Fortolkning af samme, og kan intet herhen hørende Spørgsmaal i nogen som helst Henseende blive Genstand for Afgørelse ved Domstolene.

§ 14.

Naar Entreprenøren henfører Dag- eller Natrenovation til Steder, der ikke ere ham anviste, eller hvor det ikke er bleven ham tilladt at aflæsse saadan Urenlighed, ligesom i alle Tilfælde, hvor han har været Politiets Anvisning og Tilhold overhørig, eller har vist Efterladenhed eller Forsømmelse i det ham paahvilende Arbejde, kan han ved Politimesterens Kendelse anses med Bøder fra 5 til 40 Kr. uden Appel. De ham ikendte Bøder afkortes i hans Tilgodehavende og indeholdes tillige med de Udlæg, Politimesteren paa Byens Vegne maatte have haft ved at lade Arbejdet udføre ved andre for Entreprenørens Regning.

§«1»1«2».

Under Entreprisen er tillige indbefattet Udførelsen af Dag- og Natrenovationen i alle Kommunens Etablissementer, Bygninger og Badehuse i Distriktet med Undtagelse af Kasernerne, og Entreprenøren maa i det hele med Hensyn til disse Arbejders Udførelse rette sig efter de Bestemmelser, som vedkommende Udvalg maatte tage.

I det offentlige Slagtehus udføres kun Natrenovation.

§ 16.

Det Entreprenøren tilkommende Vederlag er fastsat

til.... Kr. aarlig, skriver Kr., og

udbetales af Kæmnerkassen efter Politimesterens Attestation maanedsviſ efter Fradrag af mulige Mulkter og Erſtatningsbeløb for den forløbne Maaned. Hvert Aar foretages en Regulering af den faſtsatte Betaling, ſom forøges i Forhold til den ſtedfundne Tilvækſt i Bebyggelsen af det paagældende Diſtrikt, beregnet efter de tilkommende Familiers Antal, dog kommer en Forøgelse af under 50 Familier i hvert Diſtrikt eller for en ſamlet Entreprife under 200 Familier ikke i Betragtning.

§ 17.

Kontrakten kan ſaa vel af Byraadet ſom Entreprenøren opſiges med ½ Aars Varſel, dog ſaaledes, at den ført kan opſiges til Ophør den 1ſte Maj 1906.

§ 18.

Til Sikkerhed for nøjagtig Opfyldelse fra Entreprenørens Side af denne Kontrakt _____ I Tilfælde af Miſligholdelse fra Entreprenørens Side ſkal Kommunen heraf kunne holde ſig ſkadeſløs for det Tab, denne derved maatte lide, navnlig ved at lade Arbejdet udføre af andre.

Stempelafgiften deles lige imellem Parterne.

Aarhus, d.....«.

De ved den derefter afholdte Licitation indkomne Bud forelaa dernæſt i Mødet den 18de April, hvor man vedtog at overdrage Renovationsudførelſen i 1ſte og 2det Diſtrikt til Vognmand Jørgen Chriſtian Andersen, Chriſtiansbjerg, for henholdsvis 8400 Kr. og 8500 Kr. og i 3die og 4de Diſtrikt til Vognmand P. Bundgaard, Dannebrogsgade 3, for tiſammen 15,000 Kr. aarlig.

Uddrag fra byrådsmødet den 27. juni 1901 - ſide 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 33-1901)

Fra Renovationsentreprenørerne forelaa Andragende om, at de Folk, der ledsage Vognen, maatte fritages for at bære den i Kontrakten foreskrevne graa Kittel.

I denne Anledning vedtog Byraadet at fritage Folkene for at bære det ommeldte Klædningsſtykke, idet man dog foreløbig mente, at Entreprenørernes Forpligtelse til at

anskaffe Kitterne ikke maatte opgives.

